

Czwartek, 22 listopada 2012 r.

80. w związku z tym podkreśla, jak bardzo ważne jest, aby tak ważny podmiot, jakim jest Unia Europejska, przemawiał na konferencji w Ad-Dausze jednym głosem, aby poczynić postępy na drodze do osiągnięcia międzynarodowego porozumienia, i aby Unia pozostała zjednoczona pod tym względem;

81. wzywa strony, aby uznały, że zaangażowanie ustawodawców w negocjacje ma zasadnicze znaczenie dla pomyślnego przebiegu międzyrządowego procesu prowadzącego do wypracowania przed rokiem 2015 globalnego porozumienia, o ile postępy w dziedzinie krajowego ustawodawstwa stron dotyczącego klimatu stwarzają polityczne warunki dla wielostronnych negocjacji i mogą stanowić bodziec dla ich ogólnego stopnia aspiracji;

82. podkreśla kluczową pozycję obu „narodów goszczących” – Kataru jako jednego z najważniejszych na świecie producentów ropy naftowej i gazu ziemnego, którego zasoby obecnie zmniejszają się, lecz w którym nadal wielkość emisji w przeliczeniu na mieszkańca jest najwyższa, oraz Korei Południowej jako lidera ekologicznych technologii i pierwszego kraju azjatyckiego, który przyjął przepisy w zakresie zmian klimatu wdrażające politykę typu „limit i handel” – a także zachęca oba te kraje, które obecnie nie są ujęte w załączniku I, by dały przykład i pomogły w budowaniu nowych sojuszy;

83. wyraża zaniepokojenie faktem, że nieformalna praktyka oczekiwania na konsensus między wszystkimi delegacjami w Radzie opóźnia pilne działania w dziedzinie klimatu, w związku z czym wzywa Radę, aby przez cały czas stanowiła kwalifikowaną większość głosów, jak przewidują traktaty, w szczególności w odniesieniu do aktów o zasięgu ogólnym na mocy art. 16 ust. 3, a zwłaszcza na mocy art. 218 ust. 8 TFUE, „na wszystkich etapach procedury” dochodzenia do porozumień międzynarodowych;

84. odnotowuje, że Komisja zaproponowała plan działania na rzecz Europy wolnej od emisji węgla w 2050 r., co stanowi bardzo ambitny, ale osiągalny cel; w związku z tym potwierdza swoje zobowiązanie do zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych, nawet poza międzynarodowym porozumieniem;

85. zauważa, że globalne ocieplenie uwydatnia współzależność wszystkich państw; w związku z tym uważa, że należy osiągnąć światowe porozumienie, aby uniknąć katastrofalnej zmiany, która miałaby dramatyczne skutki dla całej ludzkości;

Delegacja Parlamentu Europejskiego

86. uważa, że delegacja UE odgrywa istotną rolę w negocjacjach na temat zmian klimatu i w związku z tym uważa, że nie do przyjęcia jest fakt, iż posłowie do Parlamentu Europejskiego nie mogli uczestniczyć w posiedzeniach koordynacyjnych UE na poprzednich konferencjach stron; ma nadzieję, że co najmniej przewodniczący Parlamentu Europejskiego będzie mógł uczestniczyć w posiedzeniach koordynacyjnych UE w Ad-Dausze;

87. zauważa, że zgodnie z porozumieniem ramowym zawartym między Komisją i Parlamentem w listopadzie 2010 r. Komisja ułatwiać udział w negocjacjach nad umowami wielostronnymi posłów do Parlamentu wchodzących w skład delegacji Unii w charakterze obserwatorów; przypomina, że na podstawie traktatu lizbońskiego (art. 218 TFUE), Parlament musi wyrazić zgodę na umowy zawierane przez Unię z państwami trzecimi lub organizacjami międzynarodowymi;

o

o o

88. zobowiązuje przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, rządowi i parlamentom państw członkowskich oraz Sekretariatowi UNFCCC z prośbą o rozpowszechnienie jej wśród umawiających się stron spoza UE.

P7_TA(2012)0453

Rozszerzenie: polityka, kryteria i interesy strategiczne UE

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 22 listopada 2012 r. w sprawie rozszerzenia: strategii polityczne, kryteria i strategiczne interesy UE (2012/2025(INI))

(2015/C 419/18)

Parlament Europejski,

— uwzględniając Traktat o Unii Europejskiej (TUE), w szczególności jego art. 2, 21 i 49,

Czwartek, 22 listopada 2012 r.

- uwzględniając wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Instrumentu Pomocy Przedakcesyjnej (IPA II) (COM(2011)0838/4),
  - uwzględniając konkluzje prezydencji przyjęte na szczycie Rady Europejskiej w Kopenhadze w dniach 21–22 czerwca 1993 r., na szczycie Rady Europejskiej w Madrycie w dniach 15–16 grudnia 1995 r., na szczycie Rady Europejskiej w Salonikach w dniach 19–20 czerwca 2003 r. oraz na szczycie Rady Europejskiej w Brukseli w dniach 14–15 grudnia 2006 r.,
  - uwzględniając konkluzje Rady z dnia 5 grudnia 2011 r. w sprawie rozszerzenia oraz procesu stabilizacji i stowarzyszenia,
  - uwzględniając odnowiony konsensus w sprawie rozszerzenia, przyjęty przez Radę w 2006 r., oraz skonsolidowaną strategię rozszerzenia wdrożoną później przez Komisję,
  - uwzględniając komunikat Komisji z dnia 20 lutego 2009 r. zatytułowany „Pięć lat rozszerzonej UE – osiągnięcia i wyzwania gospodarcze” (COM(2009)0079/3),
  - uwzględniając swoje rezolucje z dnia 13 grudnia 2006 r. w sprawie komunikatu Komisji dotyczącego strategii rozszerzenia i najważniejszych wyzwań w okresie 2006-2007 ⁽¹⁾, z dnia 10 lipca 2008 r. w sprawie dokumentu Komisji dotyczącego strategii rozszerzenia w 2007 r. ⁽²⁾, oraz z dnia 26 listopada 2009 r. w sprawie dokumentu Komisji na 2009 r. na temat strategii rozszerzenia dotyczącej państw Bałkanów Zachodnich, Islandii i Turcji ⁽³⁾, jak również komunikaty Komisji w sprawie strategii rozszerzenia na lata 2009–2010, 2010–2011 oraz 2011–2012,
  - uwzględniając poprzednie rezolucje dotyczące państw Bałkanów Zachodnich, Islandii i Turcji,
  - uwzględniając art. 48 Regulaminu,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych oraz opinię Komisji Budżetowej (A7-0274/2012),
- A. mając na uwadze, że zgodnie z art. 49 TUE każde państwo europejskie, które szanuje i zobowiązuje się wspierać wartości, jakimi są poszanowanie godności osoby ludzkiej, wolności, demokracji, równości, państwa prawnego, jak również poszanowanie praw człowieka, w tym praw osób należących do mniejszości, może ubiegać się o członkostwo w Unii; mając na uwadze, że wartości te są fundamentem Unii Europejskiej i nadają kierunek działaniom Unii na forum międzynarodowym, a także że muszą być one przestrzegane przez wszystkie państwa członkowskie;
- B. mając na uwadze, że rozszerzenie weszło na stałe w zakres programu UE wdrażanego już od lat 60.; mając na uwadze, że od czasu pierwszego rozszerzenia w 1973 r. UE stopniowo rośnie, a liczba państw członkowskich zwiększyła się z 6 członków założycieli do 27 państw (wkrótce 28); mając na uwadze, że szereg państw ubiega się o status państwa członkowskiego UE, ponieważ gwarantuje on bezpieczną, demokratyczną i dostatnią przyszłość;
- C. mając na uwadze, że polityka integracji wykazała na przestrzeni minionych dziesięcioleci, że rozszerzenie przynosi korzyści całej UE i umożliwia jej zajęcie lepszej pozycji przy podejmowaniu globalnych wyzwań;
- D. mając na uwadze, że rozszerzenie okazuje się procesem korzystnym zarówno dla UE, jak i dla całej Europy, bowiem pozwoliło przezwyciężyć podział powstały w wyniku zimnej wojny, przyczynia się do umocnienia pokoju, stabilności i dobrobytu w Europie, zwiększa stopień zapobiegania konfliktom, stymuluje reformy i konsoliduje wolność, demokrację, poszanowanie praw człowieka i podstawowych swobód, a także rządy prawa i gospodarkę rynkową oraz rozwój zrównoważony pod względem społecznym i ekologicznym;
- E. mając na uwadze, że po dwudziestu latach od szczytu Rady Europejskiej w Kopenhadze w 1993 r., który potwierdził perspektywę członkostwa państw Europy Środkowej i Wschodniej oraz ustanowił kryteria przystąpienia, nadszedł czas na ponowną ocenę związanych z tym przyjętych procedur i ogólnej polityki w dziedzinie rozszerzenia, bez uszczerbku dla toczących się negocjacji;

⁽¹⁾ Dz.U. C 317 E z 23.12.2006, s. 480.

⁽²⁾ Dz.U. C 294 E z 3.12.2009, s. 60.

⁽³⁾ Dz.U. C 285 E z 21.10.2010, s. 47.

Czwartek, 22 listopada 2012 r.

- F. mając na uwadze, że kryteria kopenhaskie wytrzymały próbę czasu i pozostają w centrum unijnej polityki rozszerzenia; mając na uwadze, że oczekuje się, iż skonsolidowana strategia rozszerzenia i nowe ukierunkowanie na wymiar sprawiedliwości i sprawy wewnętrzne, rządy prawa i prawa podstawowe okażą się skuteczne i efektywne;
- G. mając na uwadze, że Parlament Europejski za pośrednictwem corocznych rezolucji dotyczących krajów kandydujących i potencjalnych kandydatów przyczynia się do zwiększania przejrzystości i odpowiedzialności w zakresie procesu rozszerzenia, dając wyraz opiniom obywateli europejskich; mając na uwadze, że po wejściu w życie Traktatu z Lizbony rola Parlamentu Europejskiego wzrosła dzięki uznaniu uprawnień w zakresie współstanowienia prawa dotyczącego między innymi Instrumentu Pomocy Przedakcesyjnej (IPA);
- H. mając na uwadze, że perspektywa przystąpienia do UE wywiera istotny transformacyjny wpływ na polityczny, społeczno-gospodarczy i kulturowy krajobraz państw ubiegających się o członkostwo, a także jest potężną zachętą do wdrażania niezbędnych reform politycznych, gospodarczych i legislacyjnych oraz do umacniania pokoju, stabilności, pojednania i dobrych stosunków sąsiedzkich; mając na uwadze, że dzięki tej zachęcie do wprowadzania zmian rozszerzenie jest jednym z fundamentów „siły perswazji” UE (ang. soft power) i ważnym elementem jej zewnętrznych działań;
- I. mając na uwadze, że zaangażowanie, uwarunkowania i wiarygodność znalazły się w centrum procesu przystąpienia;
- J. mając na uwadze, że z punktu widzenia zwiększenia wiarygodności i spójności procesu rozszerzenia oraz unikania wszelkiej dyskryminacji potencjalnych nowych członków największe znaczenie ma to, by państwa członkowskie nadal w pełni przestrzegały kryteriów przystąpienia oraz praw podstawowych;
- K. mając na uwadze, że zobowiązanie do podjęcia reform politycznych, gospodarczych i legislacyjnych leży przede wszystkim w najlepszym interesie państw kandydujących oraz państw będących potencjalnymi kandydatami, a także ich obywateli;
- L. mając na uwadze, że każde państwo ubiegające się o członkostwo w UE należy oceniać na podstawie jego własnych postępów w wypełnianiu, wdrażaniu i stosowaniu wspólnego dla wszystkich zbioru kryteriów; mając na uwadze, że tempo postępu procesu rozszerzenia powinno być uzależnione od stopnia rzeczywistego wdrożenia i zgodności z kryteriami przystąpienia do UE oraz od spełnienia priorytetów określonych w partnerstwie europejskim lub partnerstwie dla członkostwa i ramach negocjacyjnych; mając na uwadze, że stopień spełnienia wymogów warunkujących członkostwo należy oceniać w możliwie najbardziej sprawiedliwy i przejrzysty sposób;
- M. mając na uwadze, że proces rozszerzenia ma istotny wpływ również na samą UE, stanowiąc okazję do lepszego określenia jej tożsamości, celów, wartości i strategii, jest to też odpowiedni moment do ich upowszechniania wśród obywateli;
- N. mając na uwadze, że zgodnie z nowym porozumieniem w sprawie rozszerzenia, określonym w 2006 r., proces ten powinien opierać się na konsolidacji, warunkowości i komunikacji, a także uwzględniać zdolność UE do zintegrowania nowych państw członkowskich; mając na uwadze, że zdolność UE do integrowania jest kwestią o zasadniczym znaczeniu oraz warunkiem koniecznym trwałości polityki rozszerzenia i całego procesu integracji; mając na uwadze, że kwestia ta okazała się pozytywnym bodźcem do pogłębienia współpracy instytucjonalnej, o czym świadczą kolejne zmiany traktatów towarzyszące różnym falom rozszerzenia, które zwiększyły zakres funkcji i działań Unii;
- O. mając na uwadze, że rzeczywiste pojednanie różnych narodów i ludów, pokojowe rozwiązywanie konfliktów oraz nawiązywanie dobrych stosunków sąsiedzkich między państwami europejskimi ma kluczowe znaczenie z punktu widzenia trwałego pokoju i stabilności i istotnie przyczynia się do prawdziwie europejskiego procesu integracji, uzyskując tym samym zasadnicze znaczenie dla procesu rozszerzenia; mając na uwadze, że wiele państw kandydujących do członkostwa i państw będących potencjalnymi kandydatami nadal nie rozwiązało problemów ze swoimi sąsiadami, a zatem wszystkie zainteresowane strony powinny podejmować jawne działania na rzecz rozwiązania sytuacji, w których występują obustronne napięcia; mając na uwadze, że kwestie te powinny być rozstrzygnięte przed przystąpieniem;

Czwartek, 22 listopada 2012 r.

Uwagi ogólne

1. zdecydowanie popiera proces rozszerzenia i jest przekonany, że należy zapewnić wiarygodność polityki rozszerzenia oraz jej poparcie społeczne zarówno w UE, jak i w krajach kandydujących i potencjalnych krajach kandydujących; dlatego też podkreśla, że dla UE, krajów kandydujących i potencjalnych kandydatów ważne jest spełnienie wszystkich wymogów, dotzymanie wszystkich zobowiązań i stworzenie warunków zapewniających powodzenie przyszłych rozszerzeń, między innymi poprzez udzielenie wsparcia zainteresowanym krajom w ich wysiłkach zmierzających do wypełnienia kryteriów przystąpienia do UE;
2. uznaje korzyści płynące z procesu rozszerzenia i przystąpienia zarówno dla obywateli w krajach kandydujących do UE i w krajach będących potencjalnymi kandydatami, jak i dla obywateli europejskich;
3. uważa, że kryteria kopenhaskie wciąż są podstawowym fundamentem, na którym nadal powinna opierać się polityka rozszerzenia; podkreśla, że pełne i ścisłe wypełnienie kryteriów jest niezbędne, że należy poświęcić szczególną uwagę społecznym konsekwencjom w krajach kandydujących i będących potencjalnymi kandydatami oraz że należy wziąć w pełni pod uwagę zdolność UE do przyjmowania nowych państw;
4. uważa, że koncepcja zdolności do integracji obejmuje cztery elementy:
  - (i) państwa przystępujące powinny zwiększać zdolność Unii do utrzymania tempa realizacji jej politycznych celów, nie zaś ją umniejszać;
  - (ii) ramy instytucjonalne Unii powinny być w stanie zapewnić skuteczne i efektywne zarządzanie;
  - (iii) zasoby finansowe Unii powinny być wystarczające, by móc sprostać wyzwaniom spójności społecznej i gospodarczej oraz wspólnych strategii politycznych Unii;
  - (iv) potrzebna jest całościowa strategia komunikacyjna informująca opinię publiczną o następstwach rozszerzenia;
5. podkreśla jednak, że Unia ponosi odpowiedzialność za zwiększenie swojego potencjału integracyjnego w procesie rozpatrywania uzasadnionych europejskich aspiracji krajów kandydujących lub będących potencjalnymi kandydatami oraz tych, które potencjalnie mogą złożyć wniosek o członkostwo;
6. zwraca uwagę, że UE nadal jest atrakcyjna również dzięki swojemu unikalnemu połączeniu dynamiki gospodarczej z modelem socjalnym, toteż wyraża ubolewanie, że wymiar socjalny został w dużej mierze zaniedbany w procesie rozszerzenia; zachęca Komisję do podjęcia działań w tym zakresie, szczególnie w ramach Rozdziału 19 (Polityka społeczna i zatrudnienie), do wspierania pozytywnej transformacji socjalnej w przyszłych państwach członkowskich UE oraz do zwrócenia należytej uwagi na kwestię sprawiedliwości społecznej;
7. przypomina, że dorobek prawny UE w dziedzinie społecznej obejmuje normy minimalne w takich obszarach jak prawo pracy, równe traktowanie kobiet i mężczyzn, bezpieczeństwo i higiena pracy i walka z dyskryminacją oraz że w traktatach UE potwierdza się konieczność przestrzegania Europejskiej karty społecznej z 1961 r. oraz Wspólnotowej karty socjalnych praw podstawowych pracowników z 1989 r., przy czym również Karta praw podstawowych Unii Europejskiej zawiera szereg podstawowych praw socjalnych; podkreśla, że nieprzestrzeganie obowiązujących w UE podstawowych norm społecznych stanowi formę dumpingu socjalnego, który jest szkodliwy dla europejskich przedsiębiorstw i pracowników i który skutecznie uniemożliwiłby państwu kandydującemu udział w jednolitym rynku; wskazuje, że partnerzy społeczni, a w szczególności związki zawodowe, potrzebują ukierunkowanej pomocy UE, tak aby zwiększyć swoje zdolności;
8. jest zdania, że zbiór kryteriów przystąpienia powinien znaleźć odpowiednie przełożenie na jasne, specyficzne i mierzalne cele w ramach IPA, tak aby wyraźnie wykazać związek między finansowanymi przez Unię strategiami politycznymi w państwach ubiegających się o członkostwo oraz postępowaniem w spełnianiu ogólnych kryteriów przystąpienia;
9. uznaje konieczność rozwijania gospodarek państw kandydujących w tym samym kierunku co gospodarek państw członkowskich UE, aby ułatwić dostosowanie; zachęca zatem państwa ubiegające się o członkostwo do sformułowania wykonalnych i właściwych dla poszczególnych państw celów odpowiadających głównym celom strategii „Europa 2020”, tak aby wprowadzać inteligentną, trwałą gospodarkę sprzyjającą włączeniu społecznemu;

Czwartek, 22 listopada 2012 r.

10. zwraca uwagę na znaczenie kryteriów madryckich (zdefiniowanych przez Radę Europejską obradującą w Madrycie w grudniu 1995 r.), w ramach których podkreśla się zdolność państw kandydujących do wdrożenia przepisów i procedur UE; jest zdania, że zasada rygorystycznej warunkowości wymaga efektywnej oceny postępów krajów kandydujących lub potencjalnych kandydatów w przyjmowaniu i wdrażaniu reform na każdym etapie procesu, w oparciu o jasny zestaw kryteriów, oraz że kraje wyrażające wolę przystąpienia do UE powinny przechodzić z jednego etapu do następnego jedynie po spełnieniu wszystkich warunków przypisanych do danego etapu; podkreśla, że w celu wzmocnienia wiarygodności i skuteczności strategii rozszerzenia, kryteria kopenhaskie muszą być w pełni przestrzegane i realizowane również przez państwa członkowskie, aby uniknąć wymagania od kandydatów wyższych standardów niż te, które są stosowane w niektórych państwach członkowskich UE; podkreśla znaczenie wyraźniejszego określenia poszczególnych etapów, ustanowienia przejrzystych i jasnych punktów odniesienia w procesie, w którym ogólne kryteria członkostwa przekładają się na konkretne kroki na drodze do przystąpienia, a także zbadania, czy niezbędne wymogi zostały spełnione, jak również unikania wyznaczania daty przystąpienia lub jej obiecywania przed zakończeniem negocjacji; podkreśla, że powinno być też jasne, że po uzyskaniu wartości danego miernika należy ją utrzymać oraz że odstępstwa powinny pociągać za sobą odpowiednią reakcję ze strony podmiotów określających te mierniki;

11. podkreśla, że celem procesu przystąpienia jest pełne członkostwo w UE;

12. wzywa Komisję do utrzymania i intensywniejszego monitorowania postępów w procesie przystępowania do Unii oraz do wspierania państw kandydujących i potencjalnych kandydatów, ażeby zadbać o to, że uzyskają one wysoki stopień gotowości z korzyścią zarówno dla siebie, jak i całej UE;

13. jest przekonany, że utrzymanie wiarygodności procesu rozszerzenia wymaga oceny potencjału integracyjnego UE już na wczesnym etapie i należytego jej odzwierciedlenia w „opinii” Komisji dotyczącej każdego potencjalnego państwa kandydującego, w której zawarte zostaną główne obawy w tym zakresie oraz możliwe sposoby ich przewycięzania; jest zdania, że w następstwie wydania takiej opinii należy wykonać kompleksową ocenę skutków; w tym kontekście podkreśla, że pomyślny proces przystąpienia wymaga, by UE utrzymała swoją zdolność do działania, rozwijania się, demokratycznego i skutecznego podejmowania decyzji, tak by posiadać zasoby finansowe do wspierania spójności gospodarczej i społecznej oraz do realizacji celów politycznych;

Polityka w dziedzinie rozszerzenia

14. przyjmuje z zadowoleniem nowe podejście negocjacyjne do przyszłych ram negocjacyjnych, w którym przyznano pierwszeństwo kwestiom związanym z sądownictwem i prawami podstawowymi oraz z wymiarem sprawiedliwości i sprawami wewnętrznymi; zgadza się, że kwestie te powinny być omawiane na początku negocjacji akcesyjnych oraz że z reguły Rozdziały 23 i 24 należy otwierać stosownie do osiągniętych postępów w oparciu o plany działania, bowiem wymagają one udokumentowania przekonujących osiągnięć; wzywa Komisję do przedstawiania Parlamentowi regularnych sprawozdań z postępów w tych obszarach oraz do udostępniania na żądanie członkom Komisji Spraw Zagranicznych comiesięcznych sprawozdań przedakcesyjnych delegacji UE; zauważa jednak, że koncentracja na rzeczonych obszarach powinna pozostawać bez uszczerbku dla wysiłków i postępu w innych obszarach określonych w indywidualnych programach rozszerzenia dotyczących państw kandydujących i państw będących potencjalnymi kandydatami;

15. uważa, iż w polityce rozszerzenia ważne jest przyznanie odpowiedniego priorytetu budowaniu skutecznego, niezależnego i bezstronnego systemu sądowego oraz przejrzystego i demokratycznego systemu politycznego, który zwiększa zaufanie obywateli do praworządności; zwraca jednocześnie uwagę na znaczenie wolności wszelkich form wypowiedzi, na konieczność zapewnienia wolności mediów zarówno w prawie, jak i w praktyce, oraz na konieczność skutecznej walki z korupcją i przestępczością zorganizowaną;

16. podkreśla, że liberalizacja systemu wizowego to dobry przykład warunkowości UE, łączącej kryteria polityczne i techniczne z pożądanymi celami i wymiernymi korzyściami; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje i popiera wysiłki Komisji i zainteresowanych państw podejmowane w tej dziedzinie;

17. wzywa Komisję do uproszczenia procedury administracyjnej i ograniczenia obciążeń administracyjnych dotyczących finansowania w ramach IPA w celu zwiększenia dostępu do tego finansowania oraz zwiększenia udziału mniejszych i niescentralizowanych organizacji społeczeństwa obywatelskiego, związków zawodowych i innych beneficjentów;

Czwartek, 22 listopada 2012 r.

18. wzywa do większego udziału w procesie przystąpienia do UE społeczeństwa obywatelskiego, podmiotów niepaństwowych i partnerów społecznych z państw kandydujących oraz z państw członkowskich; nawołuje Komisję do prowadzenia z nimi stałego dialogu; wzywa państwa kandydujące i państwa będące potencjalnymi kandydatami do zapewnienia ich udziału na wszystkich etapach; podkreśla, że społeczeństwo obywatelskie może stać się ważną siłą napędową dostosowania do przepisów UE i wywierać oddolny nacisk na wdrażanie agendy unijnej oraz poprawę przejrzystości tego procesu, a także wpływać na wzmocnienie społecznego poparcia dla przystąpienia; podkreśla znaczenie odpowiedniego wsparcia finansowego pochodzącego m.in. z instrumentu na rzecz społeczeństwa obywatelskiego, przede wszystkim aby zwiększyć potencjał społeczeństwa obywatelskiego w zakresie monitorowania i wdrażania dorobku prawnego; podkreśla znaczenie współpracy między europejskimi organizacjami społeczeństwa obywatelskiego a ich odpowiednikami z państw kandydujących i będących potencjalnymi kandydatami do członkostwa;

19. zdecydowanie podkreśla konieczność zwiększenia zdolności administracyjnych i umocnienia zasobów ludzkich w celu umożliwienia transpozycji, stosowania i egzekwowania dorobku prawnego UE; uważa, że procesy w ramach rozszerzenia nie powinny mieć jedynie charakteru „technicznego” i podkreśla potrzebę ściślejszego powiązania procesu przeglądu z warunkami rzeczywistymi; w związku z tym wzywa Komisję, by w stosownych przypadkach angażowała w te działania organizacje pozarządowe, związki zawodowe i główne zainteresowane strony;

20. uznając ważną rolę, jaką dialog społeczny odgrywa w unijnym procesie podejmowania decyzji, wzywa do położenia większego nacisku na zwiększenie zdolności partnerów społecznych oraz roli dialogu społecznego w ramach procesu rozszerzenia; zwraca się ponadto o poświęcenie większej uwagi opracowywaniu mechanizmów egzekwowania, takich jak mechanizmy z zakresu inspekcji pracy ukierunkowane na ochronę pracowników, tak aby zapewnić im prawa socjalne, przestrzeganie norm bezpieczeństwa i higieny pracy oraz zwalczać wyzysk pracowników, szczególnie tych wykonujących pracę niezarejestrowaną;

21. wzywa do większego zaangażowania Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego (EKES) w proces rozszerzenia; podkreśla swoją rolę w przekazywaniu dobrych praktyk państwom kandydującym oraz państwom będącym potencjalnymi kandydatami, jak również w jednoczeniu społeczeństwa obywatelskiego w UE wokół kwestii integracji europejskiej; popiera dalszą intensyfikację dialogu między organizacjami społeczeństwa obywatelskiego z UE oraz z państw ubiegających się o członkostwo i zachęca do ściślejszej współpracy między EKES, Komisją oraz Parlamentem Europejskim;

22. przypomina, że doprowadzenie do trwałego ożywienia gospodarczego to zasadnicze wyzwanie w przypadku większości państw ubiegających się o członkostwo i podkreśla konieczność promowania inteligentnego, trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu zgodnie ze strategią „Europa 2020”; wzywa do zwiększenia wsparcia dla małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP), mających kluczowe znaczenie dla postępu społeczno-gospodarczego we wszystkich państwach ubiegających się o członkostwo, i nalega, by Komisja nakłaniała do priorytetowych reform, które tworzą korzystne otoczenie regulacyjne dla innowacyjnych MŚP i tych o wysokim potencjale; podkreśla jednocześnie potrzebę stałego poświęcania uwagi kwestiom rozrastającego się sektora nieformalnego, wysokiego bezrobocia oraz integracji ze społeczeństwem osób najsłabszych;

23. jest stanowczo przekonany o konieczności propagowania atmosfery tolerancji, wzajemnego szacunku, dobrych stosunków sąsiedzkich i współpracy regionalnej oraz transgranicznej jako koniecznych warunków stabilności i środków sprzyjających prawdziwemu i trwałemu pojednaniu; uważa, że ściganie zbrodni wojennych, pokojowa współegzystencja różnych wspólnot etnicznych, kulturowych i wyznaniowych w społeczeństwie, ochrona mniejszości, poszanowanie praw człowieka oraz reintegracja uchodźców i osób wysiedlonych muszą być nieodłącznymi elementami procesu akcesyjnego w regionach pokonfliktowych; w tym kontekście zachęca kraje kandydujące oraz te będące potencjalnymi kandydatami, które nie ratyfikowały jeszcze Konwencji ramowej o ochronie mniejszości narodowych, by tego dokonały; sugeruje, że w takich przypadkach propagowanie nauczania i uczenia się od siebie wzajemnie historii i języka oraz poznawania dziedzictwa kulturowego w trakcie procesu przystąpienia i po jego zakończeniu ułatwiałyby wzajemne zrozumienie i historyczne pojednanie;

24. uważa, że równouprawnieniu płci i przeciwdziałaniu dyskryminacji należy nadać jeszcze większy priorytet w ramach polityki rozszerzenia; podkreśla, że jako prawo podstawowe równość mężczyzn i kobiet to zasadnicza wartość UE i kluczowa zasada w jej działaniach zewnętrznych, jak również kwestia mająca ogromny potencjał w kontekście realizacji celów strategii „Europa 2020” ze względu na wkład we wzrost i pełne zatrudnienie; popiera zatem udział kobiet w procesie przystąpienia i podkreśla znaczenie włączenia w główny nurt strategii politycznych z zakresu równouprawnienia płci; podkreśla, że zakazana jest dyskryminacja na jakimkolwiek tle oraz że ocena unijna powinna obejmować prawa wspólnoty LGBT oraz kwestię włączania mniejszości w życie polityczne, społeczne i gospodarcze;

Czwartek, 22 listopada 2012 r.

25. ponadto wzywa Komisję do zaangażowania państw ubiegających się o członkostwo w swoje inicjatywy ukierunkowane na włączenie społeczne, takie jak unijne ramy dotyczące krajowych strategii integracji Romów, do lepszego wykorzystywania w tym celu IPA, jak również do nakłaniania państw ubiegających się o członkostwo, w oparciu o mechanizm procesu stabilizacji i stowarzyszenia (SAAP), do realizacji tych celów; wzywa te państwa do aktywnego udziału w inicjatywie „Dekada integracji Romów 2005–2015” oraz do zapewnienia poszanowania praw podstawowych Romów, poprawy ich sytuacji społecznej i gospodarczej oraz do zapewnienia im dostępu do mieszkań;

26. uważa, że przed przystąpieniem do Unii każde państwo ubiegające się o członkostwo powinno rozwiązać swoje główne problemy dwustronne i najpoważniejsze spory z sąsiadami, a szczególnie te dotyczące kwestii terytorialnych; zdecydowanie zaleca, aby kwestie te zostały rozwiązane jak najwcześniej w procesie przystąpienia, a najlepiej jeszcze przed rozpoczęciem negocjacji akcesyjnych, w konstruktywny sposób i na zasadzie dobrosąsiedzkiej współpracy, tak by nie wpłynęły one na przebieg negocjacji; w tym kontekście uważa za kluczowe uwzględnienie ogólnych interesów i wartości UE oraz zobowiązanie do pełnego przestrzegania dorobku prawnego UE i poszanowania zasad będących fundamentem UE;

27. wzywa UE do wspierania wysiłków ukierunkowanych na rozwiązanie nierozstrzygniętych sporów, w tym sporów granicznych, przed przystąpieniem do Unii; zgodnie z postanowieniami prawa międzynarodowego, Karty Narodów Zjednoczonych i odpowiednich rezolucji ONZ, a także aktu końcowego KBWE w Helsinek, zachęca wszystkie strony sporów, których trwanie może szkodzić procesowi wdrażania dorobku prawnego czy zagrozić pokojowi i bezpieczeństwu międzynarodowemu, do konstruktywnego angażowania się w ich pokojowe rozwiązanie, a w przypadku dowiedzionej niezdolności do osiągnięcia dwustronnego porozumienia – do przekazania sprawy celem rozstrzygnięcia Międzynarodowemu Trybunałowi Sprawiedliwości lub do zobowiązania się do zastosowania dowolnego, ale wiążącego mechanizmu arbitrażu bądź podjęcia konstruktywnych działań w ramach misji intensywnych mediacji; ponownie wzywa Komisję i Radę do rozpoczęcia opracowywania, w zgodzie z postanowieniami traktatów UE, mechanizmu arbitrażu z myślą o rozstrzygnięciu sporów dwustronnych i wielostronnych;

28. przyjmuje z zadowoleniem takie inicjatywy, jak pozytywny program w przypadku Turcji, dialog akcesyjny wysokiego szczebla z Byłą Jugosłowiańską Republiką Macedonii i zorganizowany dialog w sprawie rządów prawa z Kosowem⁽¹⁾; przyjmuje z zadowoleniem cel wprowadzenia świeżej dynamiki do procesu reform, ale podkreśla, że tego typu inicjatywy nie mogą w żaden sposób zastępować formalnych procedur negocjacyjnych, lecz muszą być w pełni zgodne z ramami negocjacyjnymi;

29. podkreśla konieczność poczynienia przez kraje kandydujące i potencjalne kraje kandydujące postępów w obszarze demokracji, praw człowieka i prowadzenia procesu pojednania, które zawsze powinny stanowić priorytet w procesie rozszerzenia i być odzwierciedlone w instrumentach finansowych; przypomina w związku z tym o znaczeniu pomocy finansowej uwzględniającej konieczność odbudowy dziedzictwa kulturowego w strefach konfliktów, biorąc pod uwagę jej rolę w budowaniu zaufania i integracji między poszczególnymi wspólnotami etnicznymi i religijnymi;

30. podkreśla, że polityka rozszerzenia UE jest instrumentem modernizacji, demokratyzacji i stabilizacji, a także ma na celu wzmocnienie UE w wymiarze wewnętrznym, jak również jako partnera na arenie międzynarodowej; apeluje do Komisji o przeprowadzanie kompleksowej oceny skutków zawsze podczas rozpatrywania nowych wniosków o członkostwo w UE oraz gdy zaleca ona otwarcie lub – w przypadku istotnie zmienionych okoliczności – zamknięcie negocjacji w sprawie przystąpienia do UE;

31. wyraża poparcie dla zaangażowania Komisji w poprawę jakości procesu akcesyjnego poprzez oparcie go w większym stopniu na zaletach, miernikach i zwiększenie jego przejrzystości; uważa, że dzięki temu proces ten będzie bardziej sprawiedliwy i obiektywnie mierzalny, a przez to bardziej wiarygodny; w tym kontekście zaleca, by sprawozdania okresowe były bardziej jednoznaczne w swoich ocenach; podkreśla, że mierniki nie powinny wiązać się z nałożeniem dodatkowych warunków na kraje kandydujące i potencjalnych kandydatów, ale powinny przekładać ogólne kryteria członkostwa i cele unijnej pomocy przedakcesyjnej na konkretne działania ukierunkowane na przystąpienie do UE, w pełnej zgodności z ramami negocjacyjnymi;

⁽¹⁾ Użycie tej nazwy nie stanowi uszczerbku dla stanowisk dotyczących statusu Kosowa i jest zgodne z rezolucją RB ONZ 1244/1999 oraz opinią MTS w sprawie ogłoszenia przez Kosowo niepodległości.

Czwartek, 22 listopada 2012 r.

32. Podkreśla, że dla powodzenia procesu akcesyjnego najwyższe znaczenie ma walka z korupcją i przestępczością zorganizowaną; wzywa Komisję do przyjęcia nowego podejścia do tej kwestii poprzez zwracanie uwagi władz krajów ubiegających się o członkostwo na indywidualne przypadki korupcji systemowej; wzywa Komisję do ścisłej współpracy z Grupą Państw Przeciwko Korupcji (GRECO) oraz z organami ds. walki z korupcją w tych państwach; podkreśla, że takie nowe podejście miałyby bardzo korzystny wpływ na wizerunek Unii wśród obywateli państw ubiegających się o członkostwo i ułatwiałoby potencjalnie walkę z korupcją;

33. nalega, aby Komisja zaplanowała niezmnieszanie w wartościach realnych całkowitego finansowania przeznaczanego dla każdego z beneficjentów; odnotowuje, że takie wyliczenie powinno być dokonane z uwzględnieniem następujących elementów: a) stosunek całkowitej zaplanowanej pomocy z IPA dla danego kraju do wartości jego PKB nie powinien się obniżyć w ujęciu względnym, nawet jeśli w wartościach bezwzględnych mianownik (PKB) dla poszczególnych krajów beneficjentów stale rósł w okresie 2007-2013, b) liczba krajów korzystających z finansowania przez przyszły instrument prawdopodobnie zmniejszy się wraz z przystąpieniem Chorwacji, co potencjalnie zmieni porównawczy podział w obrębie puli środków oraz c) po wprowadzeniu sugerowanych zmian w nowym instrumencie, służących usunięciu różnic między krajami w oparciu o ich status kraju kandydującego, więcej krajów uzyska dostęp do finansowania – do tej pory niedostępnego dla krajów, które nie kandydują do UE – przeznaczonego na obszary polityki koncentrujące się na rozwoju społeczno-gospodarczym; w tym kontekście zaleca, aby żadnemu z beneficjentów nie uniemożliwić wystarczającego i sprawiedliwego dostępu do finansowania z powodu ograniczonych zasobów UE, zwłaszcza w obszarze polityki budowania potencjału instytucjonalnego;

34. przypomina o tym, że dalszym rozszerzeniem UE musi towarzyszyć wspólna, bardziej skuteczna i przejrzysta polityka informacyjna prowadzona przez wszystkie instytucje UE, rządy i parlamenty państw członkowskich, a także przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego, tak aby zainicjować otwartą i szczerą debatę na temat skutków rozszerzenia, obejmującą opinię publiczną zarówno w państwach członkowskich UE, jak i w państwach kandydujących; podkreśla, że podobna polityka informacyjna powinna być prowadzona we wszystkich państwach kandydujących we współpracy ze wszystkimi podmiotami;

35. jest zdania, że zwiększanie poparcia wśród obywateli UE dla kolejnych rozszerzeń i zaangażowanie obywateli państw kandydujących i potencjalnie kandydujących w kontynuowanie reform wymaga przedstawiania jednoznacznych i kompleksowych informacji na temat politycznych, społeczno-gospodarczych i kulturalnych korzyści związanych z rozszerzeniem; za istotne uznaje w szczególności wyjaśnienie obywatelom, w jaki sposób rozszerzenie sprzyja nowym inwestycjom i eksportowi oraz jak może ono pomóc osiągnąć cele UE w zakresie lepszego zapobiegania konfliktom i poprawy ich pokojowego rozwiązywania, przeciwdziałania kryzysowi gospodarczemu, tworzenia miejsc pracy, ułatwiania swobodnego przepływu pracowników, ochrony środowiska, zwiększania bezpieczeństwa i ochrony, przy jednoczesnym przyspieszeniu wdrażania programu reform, ułatwianiu dostępu do środków finansowych i tym samym poprawie warunków życia w krajach przystępujących do UE z korzyścią dla wszystkich europejskich obywateli, jak również redukcji nierówności społecznych i ekonomicznych; podkreśla konieczność prowadzenia ukierunkowanych działań obejmujących wszystkie grupy społeczeństwa, między innymi poprzez włączenie – na szczeblu szkoły średniej lub równorzędnym – osobnego przedmiotu dotyczącego podstaw, celów i funkcjonowania Unii Europejskiej, a także procesu jej rozszerzenia; podkreśla też konieczność ukierunkowania działań na kluczowych opiniotwórców, takich jak dziennikarze, przedstawiciele społeczeństwa obywatelskiego i podmioty gospodarcze; jest zdania, że należy zachęcać do takich działań w państwach kandydujących oraz tych będących potencjalnymi kandydatami i udzielać wsparcia na ich rzecz;

Perspektywy i strategiczne interesy UE

36. jest stanowczo przekonany, że UE nadal może uzyskać korzyści strategiczne dzięki polityce rozszerzenia; podkreśla, że członkostwo w UE zapewnia stabilność w gwałtownie zmieniającym się otoczeniu międzynarodowym oraz że przynależność do Unii Europejskiej wciąż niesie ze sobą perspektywę rozwoju społecznego i dobrobytu; jest zdania, że rozszerzenie leży w długoterminowym strategicznym interesie UE, który wymyka się takim miernikom, jak krótkoterminowe bilanse; uważa, iż ważne jest należyte uwzględnienie jego istotnej i trwałej wartości, która – choć jest przykładem „miękkiej siły” – jest ogromną mocą UE;

37. wyraża wciąż pełne poparcie dla perspektywy rozszerzenia i wzywa państwa członkowskie do utrzymania tempa procesu rozszerzenia; podkreśla swoje przekonanie, iż Traktat z Lizbony umożliwia UE zarówno wdrażanie jej programu rozszerzenia, jak i utrzymanie dynamiki głębszej integracji;

38. przypomina, że proces ten nie kończy się wraz z prostą transpozycją dorobku prawnego UE i podkreśla znaczenie skutecznego wprowadzenia w życie i przestrzegania w długiej perspektywie zarówno dorobku prawnego UE, jak i kryteriów kopenhaskich; uważa, że utrzymanie wiarygodności warunków akcesyjnych wymaga również oceny państw członkowskich UE pod kątem zachowania przez nie zgodności z podstawowymi wartościami UE oraz wykonywania

Czwartek, 22 listopada 2012 r.

zobowiązań dotyczących funkcjonowania demokratycznych instytucji i praworządności; wzywa Komisję do opracowania szczegółowego wniosku dotyczącego mechanizmu monitorowania w oparciu o art. 7 TUE i art. 258 TFUE;

39. przypomina, że usprawniona i dalekosiężna polityka rozszerzenia może być wartościowym instrumentem strategicznym dla rozwoju gospodarczego UE i całego regionu oraz powinna mieć na celu tworzenie synergii budżetowych i większej koordynacji między różnymi środkami i typami pomocy udzielanymi przez UE, państwa członkowskie i międzynarodowe instytucje finansowe oraz istniejącymi instrumentami, a mianowicie Instrumentem Pomocy Przedakcesyjnej, dzięki uniknięciu potencjalnego dublowania i powielania działań oraz luk w finansowaniu, zwłaszcza w napiętej sytuacji budżetowej;

40. zwraca uwagę, że globalny kryzys finansowy i trudności w strefie euro ujawniły współzależność krajowych gospodarek zarówno wewnątrz UE, jak i poza jej granicami; podkreśla w związku z tym znaczenie dalszego umacniania stabilności gospodarczej i finansowej oraz wspierania wzrostu gospodarczego, również w państwach kandydujących i potencjalnie kandydujących; mając na uwadze tak trudne okoliczności, podkreśla konieczność zapewnienia odpowiedniej i lepiej ukierunkowanej przedakcesyjnej pomocy finansowej państwom kandydującym i potencjalnie kandydującym; odnotowuje wniosek Komisji w sprawie nowego IPA, w tym zwiększenie wsparcia finansowego w ramach perspektywy finansowej 2014-2020; zwraca w związku z tym uwagę na konieczność uproszczenia i przyspieszenia procedur oraz wzmocnienia zdolności administracyjnej państw będących beneficjentami w celu zapewnienia wysokiego stopnia uczestnictwa w programach UE i zwiększenia zdolności absorpcyjnej; zaznacza, że pełne stanowisko Parlamentu Europejskiego w sprawie IPA zostanie przedstawione w ramach zwykłej procedury ustawodawczej; podkreśla znaczenie stabilności budżetowej w skali kraju i rosnący nacisk na zarządzanie gospodarcze na szczeblu UE; zaleca, by w procesie akcesyjnym właściwie zająć się kwestią zdrowych finansów publicznych;

41. podkreśla, że cele strategii „Europa 2020” konstruowane są wokół uniwersalnych wartości, które stanowią ważną siłę napędową gospodarczej prosperity; w związku z tym zaleca, aby postępy w realizacji szandarowych inicjatyw zostały uwzględnione w dialogu przedakcesyjnym i aby do nich zachęcano dodatkowymi funduszami; uważa, że model wzrostu oparty na gospodarce niskoemisyjnej zasługuje na szczególną uwagę i powinien być aktywnie wdrażany w ramach procesu rozszerzenia;

42. apeluje o nieprzerwany dialog między darczyńcami oraz, w razie potrzeby, o utworzenie odpowiednich struktur koordynacji pomocy i zarządzania nią; apeluje zatem o bliższe zbadanie wykorzystywania innowacyjnych instrumentów finansowych wymagających struktur koordynacji, takich jak na przykład ramy inwestycyjne dla Bałkanów Zachodnich, uzupełniających w stosunku do struktur administracyjnych IPA, których celem jest pozyskanie, połączenie i ukierunkowanie wsparcia na obszary priorytetowe; podkreśla potencjalny większy wpływ finansowy i polityczny finansowania projektów za pomocą połączonych funduszy – unijnych, jak i z państw członkowskich lub międzynarodowych instytucji finansowych – w sposób, który zapewni zarówno ścisłą zgodność z najlepszymi praktykami w zakresie zarządzania finansowego, jak i koordynację kluczowych podmiotów;

o

o o

43. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji oraz rządóm i parlamentom państw członkowskich oraz Albanii, Bośni i Hercegowiny, Chorwacji, Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii, Islandii, Kosowa, Czarnogóry, Serbii i Turcji.

P7_TA(2012)0454

Sytuacja w Gazie

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 22 listopada 2012 r. w sprawie sytuacji w Gazie (2012/2883(RSP))

(2015/C 419/19)

Parlament Europejski,

— uwzględniając konkluzje z posiedzenia Rady do Spraw Zagranicznych z dnia 19 listopada 2012 r.,